

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A6-0391/2007

15.10.2007

BETÄNKANDE

om skattepolitiken och tullpolitikens bidrag till Lissabonstrategin
(A6-2007/2097(INI))

Utskottet för ekonomi och valutafrågor

Föredragande: Sahra Wagenknecht

PR_INI

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	11
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	16

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om skattepolitikens och tullpolitikens bidrag till Lissabonstrategin (2007/2097(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om ”Skattepolitikens och tullpolitikens bidrag till Lissabonstrategin” (KOM(2005)0532),
- med beaktande kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Samordning av medlemsstaternas direkta skattesystem på den inre marknaden” (KOM(2006)0823),
- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Utflyttningsbeskattning och behovet av samordning av medlemsstaternas skattepolitik” (KOM(2006)0825),
- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén ”I riktning mot en effektivare användning av skattelättnader till förmån för forskning och utveckling” (KOM(2006)0728),
- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: Framstegen hittills och de nästa stegen på vägen mot en gemensam konsoliderad bolagsskattebas” (KOM(2006)0157),
- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Skattemässig behandling av förluster i gränsöverskridande situationer” (KOM(2006)0824),
- med beaktande av Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 10 mars 2004 om förslaget till rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 90/434/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater¹,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 13 december 2005 om beskattning av företag i Europeiska unionen: en gemensam konsoliderad bolagsskattebas²,
- med beaktande av rådet för ekonomiska och finansiella frågor informella möte den 10-11 september 2004 och rådet för ekonomiska och finansiella frågor informella möte den 7-8 april 2006,

¹ EUT C 102 E, 28.4.2004, s. 569.

² Antagna texter, P6_TA(2005)0511.

- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet samt Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Undanröjande av bolagsskatterelaterade hinder för små och medelstora företag på den inre marknaden – utkast till ett tänkbart pilotprojekt med hemlandsbeskattning” (KOM(2005)0702),
- med beaktande av EU-skatteenkät av den 10 september 2004¹,
- med beaktande av ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i Lissabon den 23–24 mars 2000, Europeiska rådets möte i Stockholm den 23–24 mars 2001, Europeiska rådets möte i Barcelona den 15–16 mars 2002 och Europeiska rådets möte i Bryssel den 22–23 mars 2005, den 15–16 december 2005 och den 23–24 mars 2006,
- med beaktande av OECD:s rapport om skadlig skattekonkurrens från 1998,
- med beaktande av kommissionens rapport från 2006 om beskattningsstrukturerna i Europeiska unionen 1995–2004,
- med beaktande av artikel 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A6-0391/2007), och av följande skäl:
 - A. Det faktum att de nationella skattesystemen i ökad utsträckning måste beakta ekonomins globalisering och behovet i ett kunskapsbaserat samhälle av att bygga upp humankapitalet har orsakat en plötslig ökning av de offentliga utgifterna.
 - B. Förekomsten av 27 olika skattesystem i Europeiska unionen utgör ett hinder för att den inre marknaden ska fungera smidigt, skapar stora möjligheter för en minskning av skattebasen, t.ex. genom skatteflykt, orsakar avsevärda extrakostnader för gränsöverskridande handel och affärsverksamhet när det gäller administration och efterlevnad av regelverket, hindrar omstrukturering av företag, gör europeiska företag mindre konkurrenskraftiga på global nivå och leder till fall med dubbelbeskattning.
 - C. I parlamentets resolution av den 29 mars 2007 om framtiden för EU:s egna medel² betonas att ett framtida system för egna medel i Europeiska unionen måste respektera principen om medlemsstaternas skattemässiga suveränitet och principen om skatteneutralitet och även nämna, som ett möjligt långsiktigt alternativ för Europeiska unionens egna medel i framtiden, införande av en gemenskapsskatt eller nya nationella skatter som direkt skulle gå till EU.
 - D. Skattekonkurrensen inom EU har lett och fortsätter att leda till ekonomiska vinster i hela EU genom ett dynamiskt företagsklimat, men tillbörlig skattesamordning på EU-nivå där man inte försöker harmonisera skattesatserna kan bidra till att skattekonkurrensens fördelar sprids ännu mer bland företagen, deras anställda och konsumenterna.

¹ EU-skatteenkät, arbetsdokument nr 3/2004 (SEK(2004)1128/2).

² Antagna texter, P6_TA(2007)0098.

- E. I vissa länder i Europeiska unionen har skatteinkomsterna av kapital ökat tack vare högre allmän ekonomisk tillväxt och särskilt på grund av tillkomsten av många nya företag och en avsevärd ökning av deras vinster. Detta står i kontrast till de länder där skatteinkomstpotentialen har minskat till följd av lägre tillväxt.
- F. De övergripande skattenivåerna i EU:s olika medlemsstater varierar mellan 28,4 och 50,5 procent av BNP vilket leder till slutsatsen att det föreligger olika snedvridningsnivåer i ekonomin.
- G. Med tanke på den inverkan på tillväxt och arbetstillfällen som forskning och utveckling har är det nödvändigt att utreda en effektivare användning av skattestimulanser för att främja forskning och utveckling.
- H. För att nå Lissabonstrategins mål är en ökad samordning av medlemsstaternas skattepolitik nödvändig. EU måste bygga upp tydliga ekonomiska och sociala ramar som omvandlar de konkurrens fördelar som beror på Europa mångfaldiga kulturarv och intellektuella kapital till innovationsdriven produktivitetstillväxt.
- I. Inslag i den nuvarande fragmenteringen av skattesystemen utgör kryphål som möjliggör skatteflykt. Inkomstbortfallet till följd av fusk och skatteflykt beräknas uppgå till 200-250 miljarder euro enbart när det gäller moms.
- J. Det korrekta måttet på skattebördan är den effektiva skattesatsen vilken består av den nominella skattesatsen och en skattebas.
- K. Energibeskattnings är ett användbart verktyg eftersom det både tillämpar principen om att nedsmutsaren betalar och åstadkommer en minskning av utsläppen vid källan. Det brådskar med åtgärder för att ta itu med trafikens ökande miljöpåverkan för att hantera klimatförändringen.
- L. Energibeskattnings och EU:s system för handel med utsläppsrätter är två viktiga instrument som används för att påverka energikonsumtionen och koldioxidutsläppen.

Skattepolitikens bidrag till Lissabonstrategin

1. Europaparlamentet påminner om att besluten om skattepolitik, framför allt frågan om att förse företag med skattemässiga incitament, utgör ett av de främsta medlen när det gäller att utveckla och öka antalet sysselsättningstillfällena men också för att öka investeringarna i forskning och utveckling samt i miljövänlig teknik. För att skattepolitiken i väsentlig mån skall bidra till Lissabonstrategin behövs emellertid en kontinuerlig övervakning av hur dessa extra intäkter som sådana skattelättnader innebär för företagen omfördelas, så att de faktiskt används till förmån för arbetsmarknaden eller för ytterligare investeringar i innovation och teknik som främjar ett bättre energiutnyttjande.
2. Europaparlamentet konstaterar att det finns en trend med sjunkande företagsskattesatser både i EU och andra OECD-länder vilket återspeglar den ökade globala konkurrensen, strukturförändringar och utvecklingen på finansmarknaderna, men konstaterar samtidigt att den totala beskattningen i Europa fortfarande är högre jämfört med andra

OECD-länder. Parlamentet pekar även på det faktum att de offentliga inkomsterna i sin helhet har ökat trots minskade effektiva företagsskattesatser. Parlamentet konstaterar att det behövs samordnade skatteramar, inbegripet ett system för företagsbeskattning, som skulle gynna företagen, i synnerhet små och medelstora företag, och syfta till att blåsa nytt liv i tillväxten och generera sysselsättning.

3. Europaparlamentet delar den oro som uttrycktes i kommissionens meddelande om ”Samordning av medlemsstaternas direkta skattesystem på den inre marknaden” att kommissionens oro över att ”den bristande samordningen mellan de direkta skattesystemen också riskerar att leda till oavsiktlig utebliven beskattning eller till skattefusk, vilket i sin tur leder till minskade skatteintäkter”.
4. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att det inrättas en politisk miljö för offentlig finansiering som gynnar tillväxten och sysselsättningen i ekonomin och för att främja sund skattekonkurrens inom Europeiska unionen så att skattebördan delas brett mellan arbetstagare och konsumenter, företag och kapitalinkomster. Parlamentet påpekar att Europeiska unionen i fråga om finansiering på statlig nivå måste främja skattesystem som underlättar konkurrens i den globala ekonomin för att uppmuntra skapande av nya företag och tekniska innovationer.
5. Europaparlamentet betonar att medlemsstaternas skattesystem i allmänhet har gått för långt när det gäller tillämpning av relativt höga skattesatser i låga inkomstskikt, vilket avhåller människor från att ta risker och starta företag.
6. Europaparlamentet anser att man kan ha konkurrenskraftiga skattesystem utan att undergräva statsfinanserna, vilket man kunnat se i de europeiska länder som under det senaste årtiondet har ökat sina skatteinkomster genom en sänkning av skatterna och en breddning av skattebaserna, samtidigt som de kontrollerat de löpande utgifterna och därmed minskat sina underskott.
7. Europaparlamentet välkomnar kommissionens planer på att utarbeta lösningar på problemet med prisberäkning inom Europeiska unionen.
8. Europaparlamentet välkomnar kommissionens försöksprojekt där beskattningen av små och medelstora företag sker i det land där företagen är registrerade.
9. Europaparlamentet erkänner de svårigheter som små och medelstora företag har i Europeiska unionen och andra OECD-länder med att finansiera sina projekt och stöder införande av skattestimulanser för att uppmuntra små och medelstora företag att i högre utsträckning använda sig av mekanismer för mellanformer av finansiering, t.ex. andelskapital, affärsänglar etc.
10. Europaparlamentet pekar på de minskade offentliga intäkter som skattefusk leder till i EU och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta ytterligare åtgärder för att bekämpa skattefusket.
11. Europaparlamentet anser att en effektiv bekämpning av skattesmitning och skattebedrägeri kräver en grundläggande omläggning av det sätt på vilket skattebyråerna fungerar, på basis av moderna organisationsprinciper och sund förvaltning, och betonar

att kommissionen på det här området måste ta betydelsefulla initiativ för att stärka samordningen på gemenskapsnivå.

12. Europaparlamentet anser att moms fördelarna för samhällsnyttigt inriktade offentligt och delvis offentligt ägda företag måste behållas. Parlamentet anser att förenklad handläggning för att hantera företagens EU-täckande momsplikt måste införas.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att åstadkomma mera rättvisa i fördelningen av skattebördan.
14. Europaparlamentet kritiserar trenden inom Europeiska unionen med höjd moms eftersom det har en dämpande effekt och minskar efterfrågan. Parlamentet framhåller att erfarenheterna från vissa medlemsländer har visat att man får större inkomster när skattebasen breddas, sysselsättningstillväxten leder till ökad konsumtion och förutsättningarna är de rätta för att verksamheter i den svarta ekonomin skall bli vita, och att detta är en process som skulle komma i fara med en ökning av momssatserna.
15. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för försök med lägre momssatser på arbetskraftsintensiva tjänster som ett strukturellt inslag i momssystemet, med flexibilitet för medlemsstaterna att tillämpa sådana satser i sektorer för nära tjänster som främst är lokala och inte snedvrider gränsöverskridande konkurrens.
16. Europaparlamentet stöder kommissionen i dess ansträngningar att anpassa skattepolitiken till ambitiösa miljömål. Parlamentet anser att sådana åtgärder kan främja ökad forskning inom och ökad tillämpning av miljöteknik och på så sätt utveckla Europeiska unionens konkurrensmöjligheter på detta område.
17. Europaparlamentet konstaterar att det behövs en ny strategi när det gäller politiken för punktskatter. Parlamentet framhåller att en politik som är inriktad på att fastställa minimiskattesatser på gemenskapsnivå bör avvisas och att man istället bör anta en allmän uppförandekod, i syfte att uppmuntra medlemsstaterna att tillnärma sina punktskattesatser vilka skiljer sig kraftigt åt.
18. Europaparlamentet anser att skattepolitiken rent allmänt skall bidra att industrin internaliserar externa kostnader, men anser att det vore klokt att behålla respektive införa skattestimulanser och andra stimulanser för att främja rena icke-fossilbränslebaserade alternativa energiformer.
19. Europaparlamentet anser att en ökning av bränsleskatterna skulle ha positiva miljöeffekter om ekonomiska och attraktiva masstransportmedel finns tillgängliga.
20. Europaparlamentet menar att länder som håller på att komma i fatt ekonomiskt står inför högre externa kostnader för vilket de inte ska bestraffas.
21. Europaparlamentet betonar behovet av att fortsatt sänka skatter på arbetskraft som ett viktigt sätt att uppnå Lissabonmålet om en sysselsättningsnivå på 70 procent.
22. Europaparlamentet menar att det är viktigt för fullbordandet av den inre marknaden att tullagstiftningen och tullförfarandena förenklas i syfte att minska de administrativa

kostnaderna för företag som är delaktiga i gränsöverskridande transaktioner samtidigt som man behåller de förenklade skyldigheterna för företag med gränsöverskridande verksamhet. Parlamentet ställer sig bakom en rörelse mot ett förenklat system för momsuppbörd för gränsöverskridande försäljning i Europeiska unionen, exempelvis genom genomförande av en mekanism som innebär att mottagaren betalar.

Gemensam konsoliderad bolagsskattebas

23. Europaparlamentet stöder kommissionens ansträngningar för att skapa en konsoliderad bolagsskattebas för hela EU. Parlamentet konstaterar att en gemensam konsoliderad bolagsskattebas kommer att leda till ökad insyn genom att företagen har möjlighet att verka i enlighet med samma regler utomlands såväl som hemma, gränsöverskridande handel och investeringar kommer att öka och de administrativa kostnaderna och möjligheterna till skatteflykt och skattefuskar avsevärt kommer att minska. Parlamentet anser att det är nödvändigt att införa åtgärder som är särskilt utformade för att minska de kostnader som drabbar små och medelstora företag som efterlever skattebestämmelserna, exempelvis skattebestämmelser i hemlandet.
24. Europaparlamentet påminner om att en konsoliderad bolagsskattebas innebär gemensamma bestämmelser när det gäller skattebasen och på inget sätt påverkar medlemsstaternas frihet att fortsätta att fastställa sina egna skattesatser.
25. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att dra igång initiativet för en konsoliderad bolagsskattebas även inom ramen för förstärkt samarbete. Parlamentet påpekar dock att detta är den näst bästa lösningen eftersom avsaknaden av ett heltäckande gemenskapssystem innebär att vinsterna med öppenhet och lägre administrativa kostnader delvis minskar.
26. Europaparlamentet välkomnar kommissionens utgångspunkt att den nya skattebasen ska vara enhetlig och innebära en förenkling och rekommenderar att man utvecklar en mekanism för fördelning av inkomsterna bland de medlemsstater som berörs, samtidigt som man fastställer ramar med gemensamma standarder.
27. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande ”I riktning mot en effektivare användning av skattelättnader till förmån för forskning och utveckling” och uppmärksammar behovet av att man delar med sig av bästa metoder och tydliggör, så långt det bara är möjligt, i vilken utsträckning sådana stimulanser är förenliga med gemenskapsrätten.
28. Europaparlamentet framhåller att grön skatteväxling är ett flexibelt instrument för att uppnå ett visst utsläppsmål, tillhandahålla stimulanser för tekniska innovationer och för att ytterligare minska utsläppen.
29. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att behandla frågan om konsolidering av räkenskaper, beskattning och skatteförvaltning för stora koncerner med verksamhet över gränserna.

Vägar till ett effektivt skattemässigt främjande av forskning och utveckling

30. Europaparlamentet anser att skattestimulanser för att främja forskning och utveckling är av stor betydelse för att nå Lissabonstrategins mål, exempelvis en ökning .
31. Europaparlamentet är övertygat om att skattepolitiken bör utarbetas på ett sådant sätt att den främjar produktivitetsstyrd tillväxt i alla sektorer av ekonomin genom att skattebetalarna tillåts att antingen dra av eller göra skattemässiga avskrivningar för utgifter för forskning och utveckling.
32. Europaparlamentet anser att teknikgapet mellan EU:s medlemsstater medför skattepolitiska skillnader och att åtgärder endast bör vidtas på EU-nivå när åtgärder i enskilda medlemsstater inte innebär en effektiv lösning. Parlamentet anser att främjande av goda metoder vid utformningen av skatteinitiativ som avser forskning och utveckling och bättre samordning av skattepolitiken skulle hjälpa medlemsstaterna att uppfylla Lissabonmålen.

Beskattnings vid flytt till utlandet

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en mera proaktiv strategi när det gäller finanscentra i skatteparadis utanför EU.
34. Europaparlamentet stöder kommissionens åsikt att det på grund av bristande gränsöverskridande samarbete mellan myndigheterna är berättigat att kräva att upplupen skatt ska betalas direkt vid flytt av tillgångar till tredje land.

Skattemässig behandling av förluster vid ärenden som rör överskridande av gränser

35. Europaparlamentet konstaterar att fall som avser beskattning ofta tas upp i EG-domstolen och att detta främst beror på bristen på insyn och att skattesystemen i EU är så invecklade. Parlamentet efterlyser därför en förenkling av skattelagstiftningen inom Europeiska unionen. Parlamentet betraktar EG-domstolens dom i målet Marks & Spencer som att medlemsstaterna har rätt att behålla sina skattesystem. Parlamentet anser att man måste undvika dubbelbeskattning av moderbolag i situationer med gränsöverskridande förluster som görs av utländska dotterbolag, att beskattningsrätten måste fördelas rättvist mellan medlemsstaterna, förluster inte kunna skrivas av två gånger och skatteflykt förebyggas.
36. Europaparlamentet konstaterar att utan kanaler för gränsöverskridande utjämning av förluster kommer koncerner att se till att deras vinst beskattas i länder där storleken på deras hemmamarknad är stor nog att kompensera eventuella förluster utomlands.
37. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att arbeta mot ett system för gränsöverskridande utjämning, både för företag och koncerner med utländska dotterbolag. Parlamentet välkomnar kommissionens meddelande om skattemässig behandling av förluster i gränsöverskridande situationer.
38. Europaparlamentet uppfattar kommissionens meddelande om behandling av förluster i gränsöverskridande situationer som ett lämpligt underlag för fortsatta diskussioner,

särskilt när det gäller de möjliga lösningar i avvaktan på att den konsoliderade bolagsskattebasen skall börja tillämpas, vilket anges i meddelandet om genomförande av ett system för utjämning av förluster och återtagande av värdmedlemsstaten.

39. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

Skattepolitikens syfte

Beskattning kan bidra till tillväxt och välbefinnande på tre sätt: För det första, och det mest grundläggande, måste skattesystemet ge inkomster som räcker till att finansiera offentliga tjänster av hög kvalitet och sociala transfereringar. För det andra påverkar beskattningen ekonomiska beslut och bör stimulera ökad sysselsättning och ett effektivt och hållbart utnyttjande av naturtillgångarna. För det tredje bidrar beskattningen oundvikligen till en omfördelning av inkomsterna och denna omfördelning bör stärka den effektiva efterfrågan och den sociala balansen genom att motverka alltför stora inkomstklyftor.

I kommissionens meddelanden hänvisas det uttryckligen till de två första syftena, medan beskattningens fördelningsaspekter inte behandlas över huvud taget. Samtidigt har skattesystemen i EU:s medlemsstater ändrats i grunden, särskilt i detta hänseende. Skatteåtgärder som stärker ojämlikhet och dämpar efterfrågan bidrar knappast till ett dynamiskt växande ekonomiskt område enligt kraven i Lissabonstrategin.

Skattekonkurrensens konsekvenser

Föredraganden förstår kommissionens oro över att ”den bristande samordningen mellan de direkta skattesystemen också riskerar att leda till oavsiktlig utebliven beskattning eller till skattefusk, vilket i sin tur leder till minskade skatteintäkter” (KOM(2006)0823).

Utän samordning av de direkta skatterna i hela EU kommer det faktiskt knappast att vara möjligt att vinna tillbaka det politiska spelrummet för att utforma en skattepolitik.

Avskaffandet av kontrollen av kapitalrörelser och tillkomsten av skatteparadis började redan på 70-talet att sätta press på de länder där företagens vinster beskattades högre. Förekomsten av 27 olika skattesystem inom ramen för EU:s inre marknad med fullständig rörelsefrihet för kapitalet innebär dessutom att multinationella företag kan tillämpa en hel rad strategier för att optimera skatteeffekterna. Vanliga metoder är att använda transferprissättning så att vinster kan föras över till regioner med lägre skatter och att starta finansbolag i skatteparadis för att finansiera investeringar via koncernens interna kreditposter.

Sådana och liknande strategier leder till stora inkomstförluster i länder med högre företagsbeskattning. Om koncernerna inte bara flyttar över sina vinster utan även sina produktiva investeringar för att utnyttja skatteskillnaderna mellan olika länder ökar trycket ytterligare på att sänka skatterna för att bemöta detta. Den här processen, så kallad skattekonkurrens, märks inte bara inom företagsbeskattningen. Eftersom penningförmögenheter är ännu rörligare än produktivt investerat kapital tillämpas samma tankesätt på privata förmögenheter och kapitalinkomster.

Arbete är i princip mindre rörligt än kapital och högavlönade arbetstagare rörligare än den stora massan som arbetar under normala arbetsförhållanden. Konsumtionen utgör en mycket fast skattebas, i synnerhet konsumtionen av basvaror. Därför är det bara naturligt att förekomsten av divergerande skattesystem på en avreglerad marknad leder till en

grundläggande förändring av de nationella skattesystemens struktur. Medan de rörliga faktorerna besitter en stor utpressningspotential för att tvinga fram allt större sänkningar av de skatter som de berörs av tryggas de offentliga inkomsterna genom högre beskattning av mindre rörliga skattekällor. Skatterna förskjuts från företagsvinster till privatinkomster, från kapitalinkomster till förvärvsinkomster, från högavlönat till lägre betalt arbete och generellt sett från inkomster och förmögenheter till konsumtion.

Skatteutvecklingen inom EU

Utvecklingen av skattesystemen under de senaste decennierna visar att det är just detta som har skett. Exempelvis har den genomsnittliga skatten på företag sänkts kraftigt. Bara sedan 1995 har den i EU:s gamla medlemsstater (EU-15) sänkts med nästan 10 procent, från 38,0 procent 1995 till 29,5 procent. Även de östeuropeiska länderna som 1995 började på lägre företagsskattenivåer har systematiskt sänkt sina skatter ytterligare.

(Diagram 1).

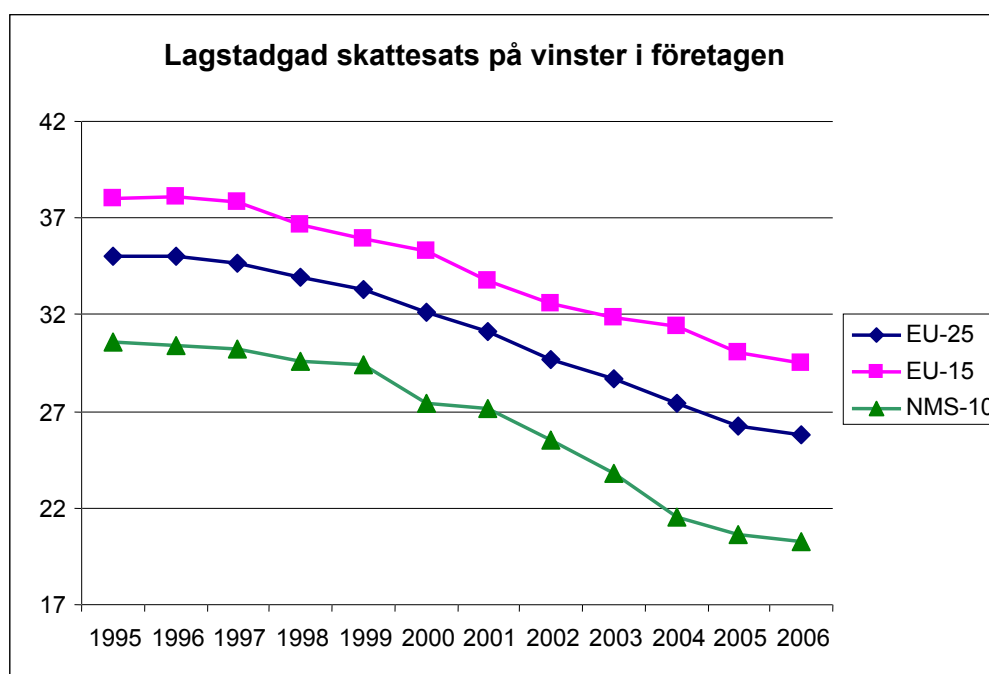

Diagram 1. Källa: EU-kommissionen (2006).

Processen är långt ifrån avslutad. Tyskland förbereder just nu nästa skattereform och pressar ned företagsskatterna till under 30 procent. Danmark planerar att sänka skattesatserna från 28 till 22 procent. Dessa åtgärder kommer helt säkert att öka pressen på andra länder. Eftersom lokalisering i högskatteländer är ett relativt begrepp får vi sannolikt se en kapplöpning mot lägsta nivå.

Det framförs ofta argument om att de sänkta företagsskatterna kompenseras genom åtgärder som breddar skattebasen. Men inte bara de lagstadgade skattesatserna utan även de reella skattesatserna har sänkts sedan 1980-talets mitt.

Sedan 1995 har kommissionen beräknat den så kallade indirekta skattesatsen för samtliga EU-länder (Implicit Tax Rate, ITR) när det gäller kapital, arbete och konsumtion. Den indirekta skattesatsen på kapital i de gamla EU-länderna låg 2003 i genomsnitt på 29,9 procent och därmed tydligt lägre än satsen på arbete som låg på 36 procent. Men ITR på kapital varierar kraftigt i EU. Högst ligger länder som Frankrike och Danmark med en ITR-sats på kapital på 37 respektive 35 procent. Långt under genomsnittet ligger den tyska kapitalbeskattningen på endast 21 procent. I de östeuropeiska staterna beskattas kapital med endast 14 procent. Diagram 3 visar ITR för EU 15, EU 25, de nya medlemsstaterna och Tyskland.

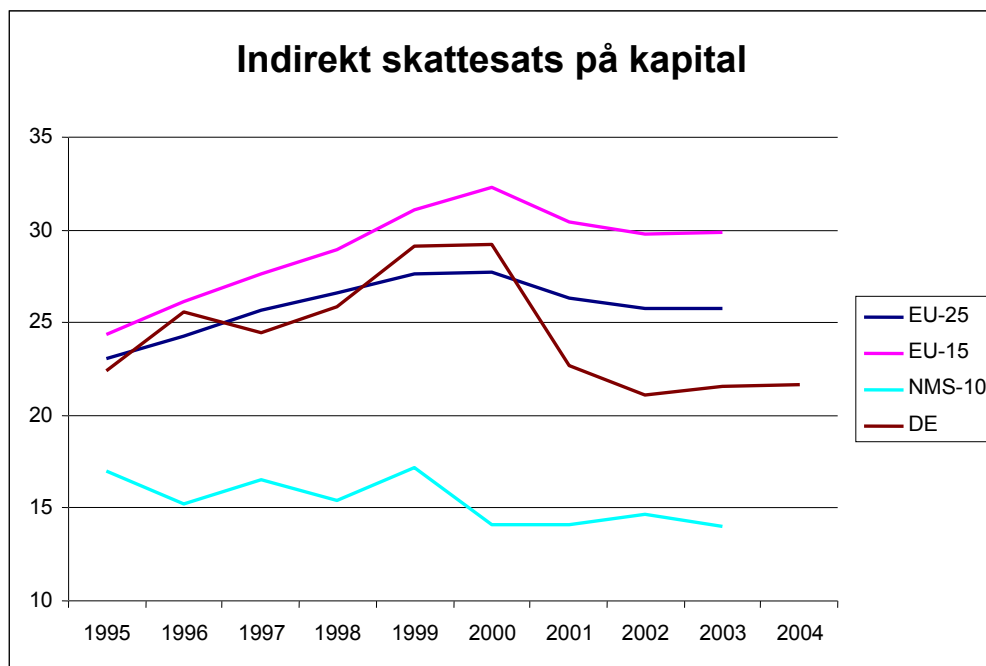

Diagram 3: Källa: EU-kommissionen (2006)

Denna indirekta skattesats som kommissionen har konstaterat måste dock tolkas försiktigt. Den kan användas som hjälp vid jämförelse mellan länderna. Utvecklingen över tid kan emellertid leda till felaktiga slutsatser eftersom ITR i stor utsträckning övervärderar den reella kapitalbeskattningen under perioder när börsen och finansmarknaderna går bra.

Utöver skatten på företagsvinster har även skatten på privata kapitalinkomster fallit. Detta visar sig i den EU-omfattande trenden med tvådelade inkomstskattesystem. Det innebär att ränta och avkastning inte längre beskattas progressivt utan med en fast sats, så kallad Flat Tax, som ligger långt under de högsta skattesatserna på arbetsinkomster. Eftersom inkomster av kapital är långt mera koncentrerade än arbetsinkomster leder övergången till en tvådelad inkomstbeskattning och stora skattelättnader för de mest välbärgade.

Men även när det gäller arbetsinkomster sker tydliga förändringar inom EU. Visserligen har den genomsnittliga skattekvoten på arbete varit i stort sett oförändrad de senaste tio åren, men det pågår en förskjutning av andelen för de olika inkomstgrupper som skall betala denna skatt. I många länder har skatten på de högsta inkomsterna sänkts, i EU-15 med i snitt 4,7 procent sedan 1998. Sådana skattesänkningar bekräftar förskjutningen av skattebördan från hög- till

låginkomsttagare. I flera östeuropeiska länder har man infört en generell flat tax på samtliga inkomster.

Det skattesegment som har vuxit mest sedan mitten av 1990-talet är de indirekta skatterna, främst moms. Det fördragsenliga momsspännat på 15–25 procent har särskilt utnyttjats av de medlemsstater som har en skattesats under genomsnittet för att röra sig mot den övre gränsen. (Diagram 4).

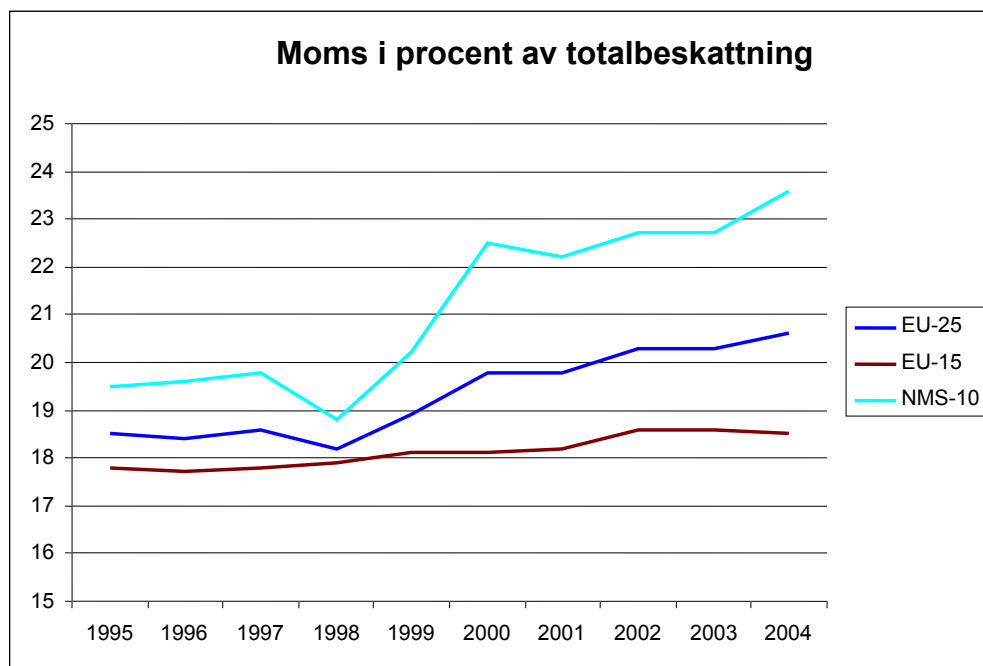

Diagram 4. Källa: Kommissionen (2006)

Utöver momsens har de flesta EU-länder infört så kallade miljöskatter på elektricitet, gas, bensin och villaolja. I den mån dessa skatter fördyrar industrins energiförbrukning kan de sägas ha en positiv miljöeffekt. Men just industriföretagen gynnas ofta av generösa undantagsbestämmelser, medan privathushållen måste betala skatterna fullt ut. Det innebär att effekterna av så kallade gröna skatter begränsas till att de drabbar lågavlönade eftersom fattigare hushåll använder en större del av inkomsten till att betala avgifter för energi- och värme. På samma sätt har höga bensinpriser endast en positiv effekt på miljön så länge det finns billig och attraktiv kollektivtrafik att tillgå. Annars innebär skatten bara att konsumtionen dämpas.

Kommissionens ställningstagande att en ”förskjutning av tyngdpunkten i beskattningen från skatt på arbete till konsumtionsskatter och miljöavgifter skulle också kunna [...] öka sysselsättningen” (KOM(2005)0532) är därför inte särskilt övertygande.

Som framgår bekräftas de allmänna prognoserna om skattekonkurrensens konsekvenser av empiriska bevis. Den främsta konsekvensen är inte bara en sänkning av de sammanlagda skatteinkomsterna, utan en strukturell förändring av skattesystemet. Denna förändring rör framför allt beskattningens fördelningseffekter. Alla förändringar som övervägs innebär

lätnader för höginkomsttagarna, medan skatten ökar för dem som befinner sig i inkomstskalans lägre skikt. Detta gäller särskilt vid förskjutningen från direkta till indirekta skatter, men även vid sänkningar i de högsta inkomstskatteskipten och genom tendensen att införa schablonskatt på kapitalinkomster. Istället för att mildra sociala skillnader bidrar skattesystemet till att ytterligare vidga klyftan mellan rik och fattig.

Därmed är det inte motiverat att göra åtskillnad mellan ”skadlig” och ”sund” skattekonkurrens. En omfördelning av inkomster från de lägre till de högre skikten är skadlig i vilket fall. Den undergräver den sociala balansen, minskar den effektiva efterfrågan och leder till outnyttjad kapacitet, försämrade villkor för små och medelstora företag, låg tillväxt och hög arbetslöshet.

På lång sikt bidrar troligen också en regressiv omstrukturering av skattesystemet till lägre offentliga inkomster. De sammanlagda skatteinkomsterna har faktiskt minskat sedan slutet av 1990-talet (diagram 5). Om tendensen håller i sig riskerar finansieringen av viktiga offentliga tjänster och investeringar att bli lidande.

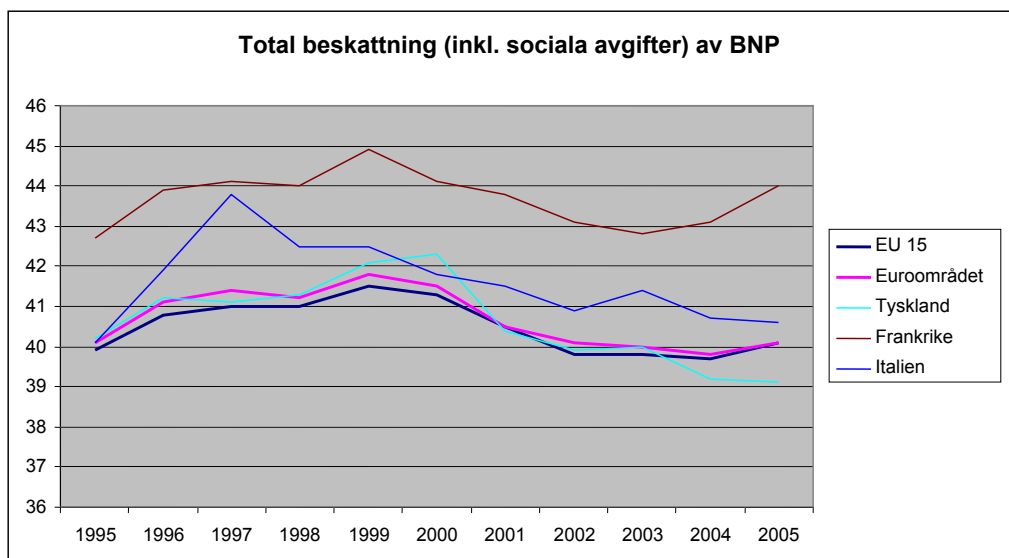

Diagram 5. Källa: Databasen Ameco, Europeiska kommissionen

Det nationella oberoendet i skattehänseende undergrävs inte bara av marknadskrafterna. EU-fördraget omfattar visserligen inte direkt beskattning, men dess bestämmelser skapar ändå begränsningar för medlemsstaternas skattepolitik. På senare år har därför företag i allt högre utsträckning ställt stater inför rätta och hävdar att den nationella skattelagstiftningen strider mot EU-lagstiftningen. EG-domstolen har i sina beslut skapat en gemensam europeisk skattelagstiftning som har bidragit till att undergräva de nationella skatteinkomsterna genom att i allt högre grad ogiltigförklara nationella bestämmelser.

För att åstadkomma ett skattesystem som faktiskt bidrar till tillväxt, sysselsättning och social jämlikhet krävs samordning mellan EU:s medlemsstater och att de senaste årtiondenas utveckling vänds.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	9.10.2007
Slutomröstning: resultat	+: 25 -: 8 0: 7
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Mariela Velichkova Baeva, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, David Casa, Christian Ehler, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Robert Goebbels, Donata Gottardi, Benoît Hamon, Gunnar Hökmark, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Wolf Klinz, Christoph Konrad, Guntars Krasts, Astrid Lulling, Gay Mitchell, Cristobal Montoro Romero, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Dariusz Rosati, Heide Rühle, Eoin Ryan, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Skinner, Cristian Stănescu, Margarita Starkevičiūtė, Sahra Wagenknecht
Slutomröstning: närvarande suppleant(er)	Katerina Batzeli, Harald Ettl, Ján Hudacký, Werner Langen, Maria Petre, Bilyana Ilieva Raeva, Andreas Schwab
Slutomröstning: närvarande suppleant(er) (art. 178.2)	